

Briselē, 21.8.2015.
COM(2015) 406 final

KOMISIJAS ZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM UN PADOMEI

**Gada ziņojums par Eiropas Savienības humānās palīdzības un civilās aizsardzības
politiku un tās īstenošanu 2014. gadā**

Contents

Ievads	3
Svarīgākie fakti	3
Vispārējais konteksts	4
Humanitārās krīzes turpina saasināties	5
Starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumi.....	5
Humānās palīdzības operācijas.....	6
Sagatavotība katastrofām un izturētspēja	10
ES iniciatīva "Miera bērni"	11
Saikne ar citiem ES instrumentiem.....	11
Civilās aizsardzības operācijas.....	12
Finanšu resursi un cilvēkresursi	14
ES partnerības pamatnolīgums.....	17
humānās palīdzības un civilās aizsardzības politika	18
Secinājums	21
Papildinformācija un informācijas avoti	22

IEVADS

Šajā ziņojumā ir izklāstīti Eiropas Komisijas galvenie pasākumi un rīcībpolitikas sasniegumi humānās palīdzības un civilās aizsardzības jomā 2014. gadā, kurus īstenojis Humānās palīdzības un civilās aizsardzības ģenerāldirektorāts (ECHO).

Par komisāru humānās palīdzības un krīžu pārvarēšanas jomā 2014. gada 1. novembrī tika iecelts **Hriests Stiljanidis** (iepriekš komisāre **Kristalina Georgijeva**). Komisāra atbildības jomā ir reaģēšana uz dabas vai cilvēku izraisītām katastrofām Eiropā un citviet pasaulē¹: palīdzības sniegšana humanitāro krīžu pārvarēšanai pasaulē un civilās aizsardzības iestāžu sadarbības veicināšana Eiropā. ECHO ĢD misija ir palīdzēt glābt un saglabāt dzīvību, novērst un atvieglot cilvēku ciešanas un aizsargāt krīžu skarto iedzīvotāju neaizskaramību un cilvēcisko cieņu, un šī misija tiek īstenota, veicot humānās palīdzības un civilās aizsardzības operācijas.

Ar ĢD ECHO palīdzību Komisija organizē palīdzību visā pasaulē cilvēkiem, kam tā vajadzīga. Šāda atbalsta sniegšana ir būtiska Eiropas solidaritātes izpausme. Tā balstās uz 196. un 214. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību ("LESD", ES humānās palīdzības un civilās aizsardzības juridiskais pamats).

ES **humānā palīdzība** ir dzīvības artērija kopienām un cietušajiem, ko skārušas jaunas, atsākušās un ieilgušas krīzes. Tā palīdzības saņēmējiem ļauj labāk sagatavoties ārkārtas situācijām nākotnē. Papildu **civilās aizsardzības** operācijas sniedz tūlītēju atbalstu: nodrošina speciālistu vienības, glābšanas piederumus un katastrofu reāllaika uzraudzību gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās. Kad notiek katastrofa, starptautiskās sabiedrības savlaicīga un efektīva intervence var būt dzīvības un nāves jautājums. 2014. gadā ES un dalībvalstis risināja problēmas, kas saistītas ar nozīmīgākajām vajadzībām un turpināja nodrošināt lielāko daļu no kopējā paziņotā starptautiskās humānās palīdzības apjoma².

SVARĪGĀKIE FAKTI

Izmantojot humānās palīdzības un civilās aizsardzības instrumentus, ES 2014. gadā sniedza ievērojamu vajadzībām atbilstīgu ārkārtas palīdzību, proti, **kopējās saistības bija EUR 1273 miljoni**³.

- ES kopā ar dalībvalstīm bija **lielākā starptautiskās palīdzības līdzekļu devēja** un viena no pirmajām reaģēja uz visām lielākajām krīzēm dažādās pasaules valstīs, proti, Sīrijā, Irākā, Dienvidsudānā, Centrālāfrikas Republikā un Ukrainā, kā arī Ebolas vīrusa skartajos reģionos.
- Palīdzību saņēma aptuveni **121 miljons cilvēku**, kas bija cietuši dabas vai cilvēku izraisītās katastrofās vai ieilgušās krīzēs.

¹ Tā kā komisāra darbs saistīts ar pasākumiem, kuri skar arī valstis ārpus ES, tad viņš dod ieguldījumu arī darbā, ko veic Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos/Komisijas priekšsēdētāja vietniece, kura atbild par visu komisāru veiktā darba vadību un koordinēšanu ārējo attiecību jautājumos. Īstenojot šādu pieeju, tiek pilnībā ņemts vērā humānās palīdzības īpašais darbības veids, proti, šāda palīdzība jāsniedz atbilstīgi humānās palīdzības pamatprincipiem un starptautiskajām humanitārajām tiesībām, pamatojoties vienīgi uz skarto iedzīvotāju vajadzībām un saskaņā ar Eiropas konsensu par humāno palīdzību.

² Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Humānās palīdzības koordinācijas biroja (*UNOCHA*) Finanšu uzraudzības dienesta (*FTS*) datubāzes datiem;
<https://fts.unocha.org/pageloader.aspx?page=home>.

³ EUR 1225 miljoni humānajai palīdzībai un EUR 48 miljoni civilajai aizsardzībai (EUR 28 miljoni ES; EUR 20 miljoni citās valstīs).

- Humānā palīdzība tika sniegta vismazāk aizsargātajiem iedzīvotājiem vairāk nekā **80 valstīs**.
- Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs (*ERCC*) darbojas 24/7 režīmā un ir centrālais punkts Komisijas sistēmā reaģēšanai uz krīzi Eiropas Savienībā un iespējami arī citās valstīs. *ERCC* arī pirmais saņem palīdzības lūgumus atbilstīgi solidaritātes klauzulai.
- **Konflikts Sīrijā** turpinās jau ceturto gadu un joprojām ir lielākā humanitārā un drošības krīze pasaulē. Humanitārā reaģēšana šajā sarežģītajā krīzes situācijā joprojām smagi ietekmē palīdzības budžetu. Lai palīdzība sasniegtu krīzes vissmagāk skartos iedzīvotājus, ES nodrošināja palīdzību vairāk nekā EUR 3 miljardu apmērā, tādējādi kļūstot par vislielāko palīdzības sniedzēju.
- Īpašas pūles ES līmenī tika veiktas cīņā ar apjomīgo **Ebolas vīrusa uzliesmojumu** Rietumāfrikā. Komisija viena no pirmajām sniedza starptautisko palīdzību, reaģējot uz martā sākušos krīzi, un ar dažādu instrumentu palīdzību ieguldīja vairāk nekā EUR 414 miljonus tiešā palīdzībā valstīm un medicīnas pētījumiem; kopējais ES ieguldījums 2014. gadā bija EUR 1,2 miljardi. Eiropas palīdzības stiprināšanai Eiropadome oktobrī iecēla komisāru Stiljanidi par ES Ebolas vīrus slimības jautājumu koordinātoru.
- Pirmais **ES izturētspējas forums**, kas notika 28. aprīlī un ko kopīgi rīkoja ĢD ECHO un Komisijas Starptautiskās sadarbības un attīstības ģenerāldirektorāts (DEVCO), piesaistīja vairāk nekā 160 dalībnieku no dažādām organizācijām un ar dažādu pieredzi. Komisija demonstrēja apņemšanos stiprināt izturētspēju starptautiskā mērogā, atkārtoti apliecināja tematiskās rīcībpolitikas pieejas lietderīgumu un sniedza norādījumus izturētspējas veicināšanai nākotnē.
- Finansējums **ES iniciatīvai "Miera bērni"** 2014. gadā bija EUR 6,7 miljoni, un tā saņēmēji bija 155 000 bērnu.
- **Regula par ES palīdzību brīvprātīgajiem**⁴, kas tika pieņemta 3. aprīlī; atbalstīs humanitārās darbības un līdz 2020. gadam dos iespēju 18 000 cilvēku brīvprātīgi piedalīties operācijās visā pasaulē.
- Jaunā **Savienības civilās aizsardzības mehānisma** (*UCPM*) īstenošanas tiesību akts⁵ tika pieņemts 2013. gada beigās, un ar to tiek ieviesti jauni elementi, piem., brīvprātīgo rezervju saraksts, rezerves spējas, konsultatīvās misijas un salīdzinoša izvērtēšana. Daudzi pasākumi būs pieejami ne tikai pašreizējiem *UCPM* dalībniekiem, bet arī ES kandidātvalstīm un kaimiņvalstīm.
- 2014. gadā *UCPM* tika aktivizēts **30 reižu**, reaģējot galvenokārt uz dabas katastrofām, bet deviņos gadījumos arī cilvēku izraisītām katastrofām (iedzīvotāju nemieriem, konfliktiem, naftas piesārņojumu un avārijām).

VISPĀRĒJAIS KONTEKSTS

Pastāv skaidra vispārējā tendence — humanitāro problēmu skaits pieaug un tās kļūst arvien sarežģītākas. Palielinoties noteiktu iedzīvotāju grupu ievainojamībai, tiek izraisītas postošas humanitārās katastrofas. Pieņemtas spēkā endēmiski iekšējie konflikti, kas izpaužas gan kā asimetrisks terorisms, gan konvencionāls karš, un daudzos gadījumos tie ir stipri ideoloģiski uzkurināti.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Regula (ES) Nr. 375/2014, ar ko izveido Eiropas Brīvprātīgo humanitārās palīdzības korpusu (iniciatīva "ES palīdzības brīvprātīgie") (OV L 122, 24.4.2014., 1. lpp.).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Lēmums Nr. 1313/2013/ES par Savienības civilās aizsardzības mehānismu (OV L 347, 20.12.2013., 924. lpp.).

Humanitārās krīzes turpina saasināties

Tāpat kā iepriekšējos gados, arī 2014. gadā humanitāro krīžu skaits turpināja pieaugt, tostarp bija nepieredzēti daudz (četras) t. s. "trešā līmeņa" (augstākais līmenis ANO krīžu vērtēšanas sistēmā) ārkārtas situāciju — Sīrijā, Dienvidsudānā, Centrālāfrikas Republikā un Irākā. Pasaulē turpinās bruņoti konflikti un uzbrukumi civiliedzīvotājiem, turklāt arvien biežāk notiek aizvien spēcīgākas dabas katastrofas. Pastāvīgi palielinās to cilvēku skaits, kuri cieš no konfliktiem un pārvietošanas vai kuriem trūkst pirmās nepieciešamības lietu, piem., pārtikas, ūdens, medicīniskās aprūpes un pajumtes. Katastrofas bieži skar visnabadzīgākās pasaules valstis, taču arī ES un tās kaimiņvalstīs piedzīvoti gan konflikti, gan ārkārtas situācijas. Uztraucoša tendence ir ieilgušās krīzes dažādās pasaules valstīs. Vajadzības arvien vairāk pārsniedz resursus, un kļūst arvien sarežģītāk sniegt humāno palīdzību un nodrošināt civilo aizsardzību. ES un dalībvalstis 2014. gadā veica apjomīgu darbu, kas ievērojami ietekmēja cilvēku dzīvi.

Gada laikā **290 dabas katastrofās** tika nogalināti aptuveni 16 000 cilvēku, un katastrofas skāra vairāk nekā 100 miljonus cilvēku visā pasaulē⁶. Vairāk nekā puse no visiem bojāgājušajiem ir miruši hidroloģisku parādību, piem., plūdu un zemes nogrūvumu, rezultātā. No tiem vairāk nekā 100 miljoniem, kuri cieta katastrofās, 34 % skāra plūdi, bet 39 % — sausums.

Klimata pārmaiņas, kā arī iedzīvotāju skaita pieaugums un ekonomikas attīstības modeļi ir nozīmīgākie iemesli, kāpēc arvien biežāk negadījumi ir saistīti ar klimatu. Zemestrīču zonām, palienēm un citiem ar lielu risku saistītiem apgabaliem kļūstot apdzīvotākiem, palielinās iespējamība, ka ikdienišķs apdraudējums kļūst par ievērojamu katastrofu, kura skar daudzus cilvēkus.

Starptautisko humanitāro tiesību pārkāpumi

Bruņoti konflikti joprojām ir cilvēku izraisīto humanitāro katastrofu galvenais cēlonis. Civiliedzīvotāji aizvien vairāk tiek pakļauti vardarbībai un ciešanām. Bieži netiek ievērotas starptautiskās humanitārās tiesības un to principi.

Tāpat kā iepriekšējos gados humanitārajām organizācijām kļūst arvien sarežģītāk sasniegt cilvēkus, kam vajadzīga palīdzība. **Visnesasniedzamākie cilvēki** ir konfliktu zonās un/vai vietās, kur nav tiesiskuma.

Humanitāro organizāciju darbinieku vispārējā situācija un darba vide turpināja pasliktināties, īpaši Sīrijā, Afganistānā, Jemenā un Ukrainā. Citās valstīs, piem., Somālijā, Nigērijā, Centrālāfrikas Republikā un Dienvidsudānā, drošības situācija joprojām bija nepastāvīga. Daudzās konflikta zonās, piem., Somālijā un Sīrijā, humānās palīdzības sniedzēji bija aculiecinieki īpaši brutālām karadarbības metodēm, tostarp uzbrukumiem civiliedzīvotājiem un seksuālās vardarbības izmantošanai karadarbības īstenošanai.

Pēdējos gados humanitārā sistēma arvien vairāk saskaras ar tādu nozīmīgu problēmu kā arvien pieaugoša starpība starp to cilvēku skaitu, kuriem ir vajadzīga palīdzība, un palīdzības sniegšanai **nepietiekamiem resursiem**. ANO 2014. gadā izsludināja lielāko konsolidēto finansējuma pieprasījumu USD 18 miljardu⁷ apmērā humanitārām vajadzībām — šī nepieredzēti lielā summa daļēji skaidrojama ar reaģēšanas izmaksu

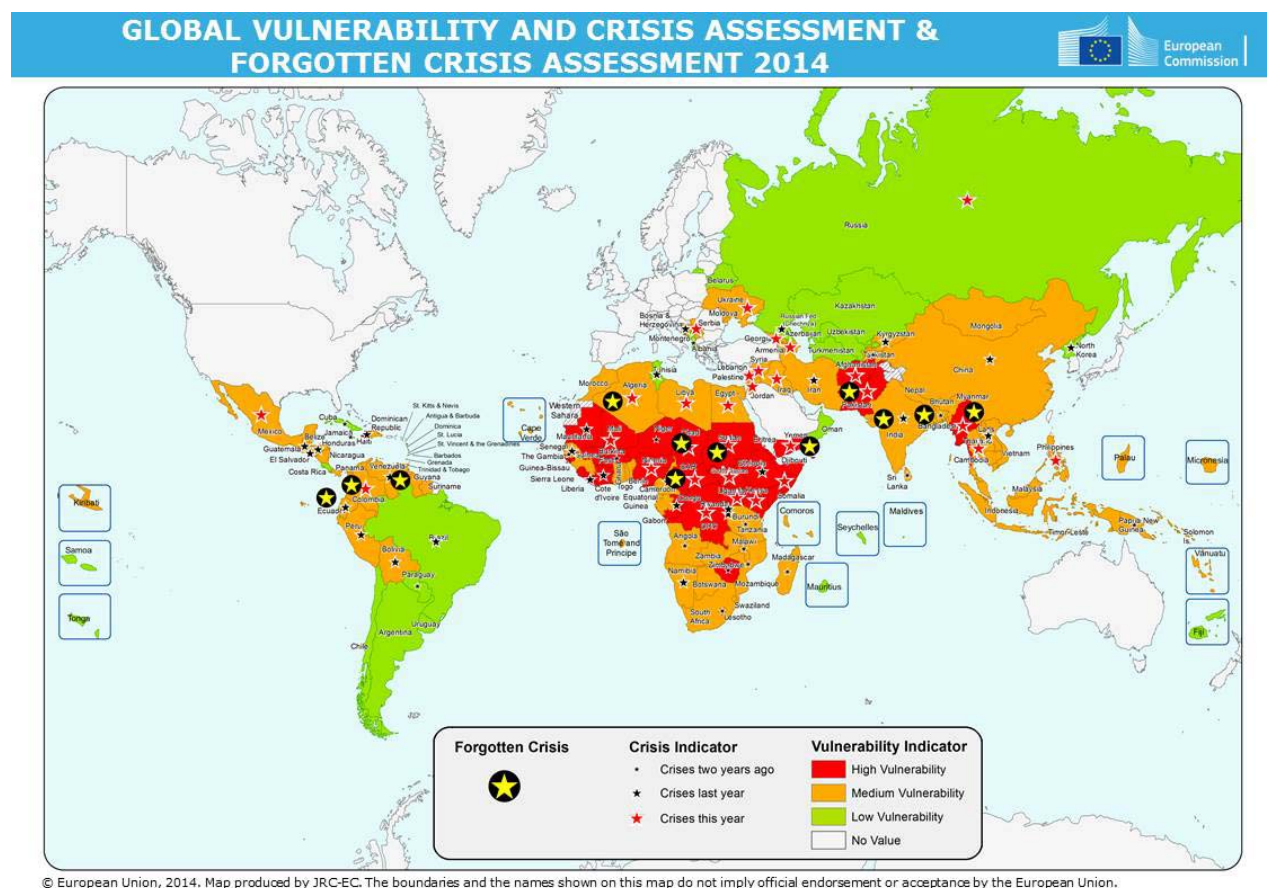
⁶ Statistikas datus publicē Katastrofu epidemioloģijas pētniecības centrs (CRED) un ANO Katastrofu risku mazināšanas birojs (UNISDR); www.unisdr.org.

⁷ FTS datubāze (sk. 2. zemsvītras piezīmi).

pieaugumu, konfliktu ietilgšanu un vides ievainojamības palielināšanos dažās pasaules valstīs.

Jo lielākas ir problēmas, jo efektīvāk palīdzības sniedzējiem jāreaģē uz katastrofām, iespējami labi izmantojot ierobežotos resursus. Komisijai tas nozīmē:

- darbā ar partneriem apzināt, kā panākt **efektivitātes pieaugumu**;
- arī turpmāk ieņemt **centrālo koordinētājas lomu** darbā ar humānās palīdzības sniedzējiem visā pasaulē un
- rast inovatīvas finansēšanas iespējas.

HUMĀNĀS PALĪDZĪBAS OPERĀCIJAS

ĢD ECHO mērķis ir glābt un saglabāt dzīvības, novērst un mazināt cilvēku ciešanas un aizsargāt dabas katastrofu un cilvēku izraisīto krīžu skarto cilvēku integritāti un cieņu (sk. LESD 214. pantu, **Humānās palīdzības regulu**⁸ un **Eiropas konsensu par humāno palīdzību**⁹).

Komisija veicina koordināciju ar ES dalībvalstīm un to starpā, lai nodrošinātu ES humānās palīdzības pasākumu efektivitāti un savstarpēju papildināšanos¹⁰. Vispārējā prioritāte ir iespējami palielināt ES sniegtās palīdzības ietekmi tiem cilvēkiem, kuriem

⁸ Padomes 1996. gada 20. jūnija Regula (EK) Nr. 1257/96 par humāno palīdzību (OV L 163, 2.7.1996., 1. lpp.).

⁹ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju, Eiropas Parlamenta un Eiropas Komisijas kopīgais paziņojums — Eiropas konsenss par humāno palīdzību (OV C 25, 30.1.2008., 1. lpp.), kurā izklāstīts kopējs redzējums par to, kā uzlabot humanitārās reaģēšanas saskaņotību, efektivitāti un kvalitāti.

¹⁰ LESD 214. panta 6. punkts.

tā vajadzīga, un nodrošināt starptautiskajām humanitārajām tiesībām atbilstīgu palīdzības sniegšanu. ES vienmēr ir aizstāvējusi **humanitāro tiesību principus**, proti, objektivitāti, neitralitāti, cilvēcību un neatkarību, un sniedz palīdzību vismazāk aizsargātajiem iedzīvotājiem neatkarīgi no valstspiederības, reliģiskās pārliecības, dzimuma, etniskās izcelsmes vai politiskās piederības.

Arī 2014. gadā ES reaģēja uz krīzēm, ņemot vērā vajadzības un pielāgojoties katrai konkrētajai situācijai. Palīdzība tika sniegta ar dažādiem līdzekļiem un dažādās jomās, tostarp veselības jomai (piem., psiholoģiskais atbalsts, slimnīcu finansēšana), aizsardzībai (piem., pasākumi ar seksuālo vardarbību saistītu problēmu risināšanai), kā arī nodrošinot pārtikas un nepārtikas preces, pajumti, ūdeni/kanalizāciju, rekonstrukciju un rehabilitāciju.

ES turpināja atbalstīt palīdzības operācijas, reaģējot uz vairākām **cilvēku izraisītām krīzēm**, no kurām daudzas ieilgst un kļūst sarežģītākas.

- **Konflikts Sīrijā** turpinās jau ceturto gadu un joprojām ir lielākā humanitārā un drošības krīze pasaulē. Desmitiem tūkstoši cilvēku ir zaudējuši dzīvību kaujās. Puse no visiem iedzīvotājiem bijuši spiesti pamest mājas, un vairāk nekā 3,8 miljoni cilvēku meklējuši patvērumu kaimiņvalstīs. Papildus *UCPM* sniegtajai palīdzībai natūrā ES piedāvāja palīdzību vairāk nekā EUR 3 miljardu apmērā tiem cilvēkiem, kam tā bija vajadzīga. Palīdzība tika sniegta, atbalstot aptuveni 12,2 miljonus iedzīvotāju Sīrijā, kuriem bija vajadzīga humānā palīdzība, un miljoniem Sīrijas bēgļu un viņu uzņēmējkopienām reģionā. ES palīdzība nodrošināja finansējumu medicīnas pakalpojumiem ārkārtas situācijās, aizsardzībai, pārtikas/uztura nodrošināšanai, ūdens, kanalizācijas un higiēnas un pajumtes nodrošināšanai, kā arī loģistikas pakalpojumiem.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/syria_en.pdf#view=fit
- Pasliktinoties drošības situācijai **Irākā**, cieš iedzīvotāji. 2014. gadā saasinājās vardarbība, ievērojami ietekmējot humanitāro situāciju, un vairāk nekā divi miljoni cilvēku pameta savus mājokļus. Dažās reģiona daļās šis pārvietotās personas ir iesprostotas starp frontes līnijām, un palīdzība tos nevar sasniegt. Turklāt Irāka ir uzņēmusi gandrīz ceturtdaļmiljonu bēgļu, kuri glābušies no kaujām kaimiņvalstī Sīrijā. ES operācijas veic intensīvāk un ir palielinājuši humānās palīdzības budžetu līdz EUR 163 miljoniem, lai apmierinātu vismazāk aizsargāto cilvēku vajadzības. ES 2014. gadā ar *UCPM* starpniecību palīdzēja sniegt veselības aprūpi dzīvības glābšanai, nodrošināt pārtiku, vienkāršu pajumti, ūdeni/kanalizāciju un aizsardzību, un sniedza humāno palīdzību natūrā, piem., pārtiku, un veica citas neatliekamas piegādes.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/iraq_en.pdf#view=fit
- Vēl viens humanitārās krīzes karstais punkts ir **Centrālāfrikas Republika (CĀR)**, kur plosās nemieri, valda nedrošība un politiska nestabilitāte. Tā kā valstī ir izplatīta vardarbība kopienu starpā, bieži notiek dabas katastrofas un valsts institūcijas kopumā ir vājas, tad humānā palīdzība ir vajadzīga vairāk nekā pusei no kopējā valsts iedzīvotāju skaita, kas ir 4,6 miljoni. ES ir nenogurstoši strādājusi, lai piesaistītu starptautiskās sabiedrības uzmanību krīzei CĀR un tās ietekmei uz kaimiņvalstīm. ES ir lielākā dzīvības glābšanas atbalsta sniedzēja šajā valstī, un 2014. gadā ES palīdzības apjoms humanitārajai intervencei pārsniedza EUR 128 miljonus; no šīs summas EUR 55 miljonus Komisija izmaksāja, sākot no 2013. gada decembra, tostarp EUR 14 miljonus CĀR bēgļiem kaimiņvalstīs. Turklāt Komisija vairākkārt organizēja avioreisus palīdzības darbinieku un palīdzības materiālu nogādāšanai uz CĀR.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/car_en.pdf#view=fit

- **Dienvidsudāna** ir visjaunākā un viena no visnabadzīgākajām valstīm pasaulē, un tajā ir pastiprinājusies iekšējā spriedze un cīņas. Kopš 2013. gada beigām, kad politiskais konflikts valstī izvērtās vardarbībā, ir nogalināti vismaz 10 000 cilvēku. Gandrīz divi miljoni vīriešu, sieviešu un bērnu ir pametuši mājas, un aptuveni 470 000 cilvēku meklē patvērumu kaimiņvalstīs. Konflikta dēļ veidojas nepieciešamība pēc humānās palīdzības. Līdz 2014. gada beigām humāno palīdzību bija saņēmuši 3,8 miljoni Dienvidsudānas iedzīvotāju, tostarp vairāk nekā 245 000 bēgļu. Reaģējot uz krīzi, Komisijas 2014. gadā nodrošinātās humānās palīdzības apmērs pārsniedza EUR 110 miljonus. Kopējā ES (tostarp dalībvalstu) palīdzība pārsniedza EUR 267 miljonus. ES humanitārie eksperti pastāvīgi atrodas reģionā un strādā ciešā sadarbībā ar palīdzības organizācijām, kā arī uzrauga ES līdzekļu lietderīgu izmantošanu, ņemot vērā humanitārās vajadzības.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/south-sudan_en.pdf#view=fit

Papildus šīm trešā līmeņa ārkārtas situācijām pastāvēja arī ilgtermiņa krīzes, ko izraisīja konflikti, vardarbība un dabas katastrofas, tostarp sausums un plūdi, un to dēļ visā pasaulē miljoniem iedzīvotāju joprojām bija vajadzīga humānā palīdzība. ES 2014. gadā finansēja operācijas, reaģējot uz vairākām **jaunām vai ieilgušām ārkārtas situācijām**:

- **Austrumukrainā** notiekošā konflikta rezultātā līdz 2014. gada beigām mājokli bija pametuši vairāk nekā 600 000 cilvēku un palielinājās humanitārās vajadzības. Komisija ir divkārtšojusi centienus aktīvi reaģēt uz krīzi. ES palīdzības apjoms no sākotnēji piešķirtajiem EUR 2,5 miljoniem atbilstīgi 2014. gada augusta sākumā pieņemtajam lēmumam par ārkārtas situāciju ir palielināts līdz EUR 11,05 miljoniem. Turklāt vairākkārt tika aktivizēts *UCPM*, lai palīdzētu nogādāt dalībvalstu sarūpēto palīdzību natūrā.
http://ec.europa.eu/echo/files/aid/countries/factsheets/ukraine_en.pdf#view=fit
- Taifūns Haijans ir viena no jaunākajām dabas katastrofām pēdējo gadu laikā, kas 2013. gada novembrī skāra **Filipīnas**. Iedzīvotāji joprojām jūt tā sekas. Mēnešiem ilgi pēc tam, kad taifūns bija sasniedzis valsti, nogalinot vairāk nekā 6200 cilvēku un atstājot bez mājām vairāk nekā četrus miljonus cilvēku, ļaudis vēl aizvien ar lielām pūlēm atjauno mājas un cīnās par iztikas līdzekļiem. ES sniedza palīdzību vairāk nekā 1,2 miljoniem cilvēku, nodrošinot humāno palīdzību vairāk nekā EUR 180 miljonu apmērā, apgādājot ar pajumti, pārtiku, tīru ūdeni un kanalizāciju. ES atbalstīja vietējo iedzīvotāju centienus no jauna būvēt mājokļus un labāk sagatavoties dabas katastrofām nākotnē. Vadošo lomu uzņēma *ERCC*, kas veica koordināciju, informācijas apmaiņu, novērtēja vajadzības, izvietoja ekspertus un ES humānās palīdzības sniegšanu un palīdzību civilajā aizsardzībā.
http://ec.europa.eu/echo/where/asia-and-oceania/philippines_en
- **Rietumāfrikā** lielākajā jebkad reģistrētajā **Ebolas vīrusa** infekcijas uzliesmojumā gāja bojā gandrīz 8000 cilvēku. Infekcijas skartajām valstīm un humanitārajām organizācijām, cīnoties ar slimības izplatīšanās ierobežošanu, bija jārisina sarežģītas problēmas, piem., augsts medicīnas darbinieku inficēšanās līmenis, medicīnas iekārtu trūkums, pārtikas nodrošinājuma pasliktināšanās un ierobežota piekļuve drošam dzeramajam ūdenim un kanalizācijai. Komisija viena no pirmajām pasaulē sniedza palīdzību, martā reaģējot uz sākušos krīzi. Finansējums bija gandrīz EUR 140 miljoni. Vēl EUR 100 miljoni tika piesaistīti no farmācijas nozares, un Komisija ātri piešķīra šos līdzekļus 13 pētniecības projektiem tādās jomās kā iespējamie ārstēšanas paņēmieni, vakcīnas un diagnostiskie testi, izmantojot programmas "Apvārsnis 2020" steidzamības procedūru un "Inovatīvu zāļu ierosmes"

programmas "Ebola+" uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus. Komisija un citi sagatavotības izpētes finansētāji finansēja arī "Globālo pētniecisko sadarbību sagatavotībai infekcijas slimību uzliesmojumiem" (*GloPID-R*)¹¹. Kopumā Komisija tiešajā palīdzībā valstīm un medicīnas pētījumos ieguldīja vairāk nekā EUR 414 miljonus, tādejādi kopējais ES ieguldījums pārsniedza EUR 1,2 miljardus. Finansējums palīdzēja humānās palīdzības partneru veiktajā darbā cilvēku dzīvību glābšanai, deva iespēju dislocēt medicīnas personālu un mobilās laboratorijas un nodrošināja budžeta atbalstu skarto valstu veselības aprūpes sistēmām. ES sniedza svarīgu loģistikas atbalstu, nodrošinot aviolidojumus un kuģu reisu iekārtu un ekspertu ātrai nogādāšanai uz reģionu. ERCC bija platforma reģionam sniegtās Eiropas palīdzības koordinēšanai (sīkāku informāciju sk. sadaļā par civilās aizsardzības operācijām). Eboles darba grupa tikās reizi dienā, dodot iespēju ES dalībvalstīm, struktūrām un dienestiem, starptautiskajām organizācijām un citiem galvenajiem partneriem apmainīties ar informāciju un koordinēt darbības. Tāpat ĢD ECHO izveidoja ES medicīniskās evakuācijas sistēmu starptautiskajiem humānās palīdzības darbiniekiem un veicināja būtiskas palīdzības natūrā piegādi no UCPM valstīm uz Eboles skartajiem apgabaliem.
http://ec.europa.eu/echo/ebola-in-west-africa_en

Turklāt visu 2014. gadu ES pievērsa uzmanību arī pasaules "aizmirstajām krīzēm", piešķirot 17 % no sava sākotnējā finansējuma palīdzībai cilvēkiem, kas cieš no katastrofām, kuras bieži ir ieilgušas un nav nonākušas starptautiskās sabiedrības redzeslokā; runa ir par tādām problēmām kā:

- Alžīrijā — Sahravi bēgļu krīze;
- Bangladešā — rohingu bēgļu krīze un Čitagongas kalnu rajons;
- Indijā — konflikti Džammu un Kašmīrā, Centrālindijā (naksalītu sacelšanās) un Ziemeļaustrumindijā;
- Mjanmā/Birmā — Kačinas konfliktu un Rakhainas krīzi;
- Kolumbijas krīze — iedzīvotāji, kurus skāris iekšējais bruņotais konflikts Kolumbijā, un Kolumbijas bēgļi Ekvadorā un Venecuēlā.

ES arī nodrošināja humāno palīdzību cīņai ar šādu dabas katastrofu sekām:

- plūdi/zemes nogrūvumi Bangladešā, Afganistānā, Indijā, Nepālā, Kenijā, Zālamana Salās, Bolīvijā, Paragvajā, Sentvinsentā un Grenadīnās, Sentlūsijā, Kaukāzā, Etiopijā, Dienvidāfrikā, Bosnijā un Hercegovinā, Serbijā, Kazahstānā un Tadžikistānā;
- epidēmijas un bīstamas slimības Rietumāfrikā, Kamerūnā, Nigērijā, Dienvidsudānā, Čadā, Kongo Demokrātiskajā Republikā, Etiopijā, Kotdivuārā, Nigērā, Ugandā, Afganistānā, Bolīvijā, Haiti, Salvadorā, Hondurasā, Gvatemalā un Nikaragvā;
- meža ugunsgrēki Čīlē;
- sausums Haiti, Pakistānā, Šrilankā, Džibutijā, Etiopijā, Kenijā un Āfrikas dienvidos;
- bargā ziema Armēnijā;

¹¹ *GloPID-R* ir pētniecības finansētājorganizāciju tīkls sagatavotības izpētei infekcijas slimību uzliesmojumiem. Šīs iniciatīvas galvenais mērķis ir nodrošināt pētniecības norisi, 48 stundu laikā uzsākot koordinētu pētniecību ārkārtas situācijā, gadījumos, kad izceļas apjomīgs jauns infekcijas uzliesmojums vai infekcijas uzliesmojums atkārtojas.

- cikloni/viesuļvētras/tropiskās vētras/vulkānu izvirdumi Filipīnās, Indonēzijā, Bangladešā, Dienvidāfrikā, Karību jūras reģiona valstīs un Ekvadorā un
- zemestrīces Karību jūras reģiona valstīs, Bangladešā, Haiti, Nikaragvā, Gvatemalā un Kaukāzā.

Reaģējot uz dabas katastrofām, Komisija ir pieņēmusi divējādu rīcības stratēģiju:

- ātrā reaģēšana, kas nodrošina humāno palīdzību, atvieglo un koordinē palīdzību civilajā aizsardzībā; un
- sagatavotība katastrofām, kas identificē visievainojamākos ģeogrāfiskos apgabalus un iedzīvotājus, uz kuriem jāattiecinā īpašas programmas, kas palīdz sagatavoties katastrofām. 2014. gadā ES turpināja atbalstīt *DIPECHO*¹² programmas Āfrikā un Indijas okeāna valstīs, Centrālāzijā un Kaukāzā, Dienvidaustrumāzijā, Centrālamerikas un Dienvidamerikas valstīs.

Sagatavotība katastrofām un izturētspēja

Izturētspējas veidošana tiek iekļauta, veicot ES plānošanu, lai iespējami palielinātu tādas ES palīdzības pievienoto vērtību, kura tiek sniegta vismazāk aizsargātajiem iedzīvotājiem. Tas ir īpaši svarīgi, ja humanitārās reaģēšanas mērķis jau no paša sākuma ir atbilstīgi risināt rehabilitāciju ilgākā termiņā un attīstības vajadzības. Lai palielinātu kopējo lietderību un īstenotu Izturētspējas rīcības plānu, Komisijas stratēģijā ir apvienota **izturētspēja, katastrofu riska mazināšana** un **DIPECHO programmas**. *DIPECHO* intervence tiek izmantota izturētspējas uzlabošanai humanitārajās darbībās un nacionālo un vietējo spēju veidošanai.

Humānās palīdzības sniedzējiem un attīstības veicinātājiem ir svarīgi strādāt roku rokā, lai samazinātu periodisko katastrofu postošo ietekmi un uzlabotu ilgtspējīgas attīstības izredzes. ES ir izstrādājusi **katastrofu riska pārvaldības satvaru**, kas veicina holistisku pieeju dabas un cilvēku izraisītiem riskiem visās nozarēs. Tas nozīmē veikt riska novērtēšanu un plānošanu, uzlabot datu un zināšanu vākšanu, apmainīšanos ar labu praksi (piem., izmantojot *INFORM*¹³ un veicot salīdzinošu izvērtēšanu), minimālo standartu izstrādi katastrofu novēršanai un izturētspējas pret katastrofām uzlabošanai, ietverot katastrofu riska pārvaldību citās rīcībpolitikas jomās, tostarp klimata izraisīto pārmaiņu pielāgošanās jomā, kohēzijā, attīstībā, novērtējumā par ietekmi uz vidi, iekšējās drošības stratēģijā un pētniecībā, veselības aprūpē, kodoldrošības un apdrošināšanas iniciatīvās.

ES veicina izturētspēju un katastrofu riska pārvaldību starptautiskā mērogā, tostarp nosakot ilgtspējīgus attīstības mērķus. 2014. gadā ĢD ECHO aktīvi sadarbojās ar citiem Komisijas departamentiem, izstrādājot ES nostāju, un uzņēmās vadošo lomu, izstrādājot **2015. gada Hjogo rīcības pamatplānu katastrofu riska mazināšanai** (HRP pēc 2015. gada) un gatavojoties Sendai samitam 2015. gada martā.

Saskaņā ar novērtējumiem ĢD ECHO finansētās katastrofu riska mazināšanas darbības jāvušas vietējām kopienām un iestādēm labāk sagatavoties, reaģēt uz dabas katastrofām un mazināt to ietekmi, tādējādi palielinot izturētspēju un mazinot ievainojamību. ĢD ECHO strādā kopā ar dalībvalstu civilās aizsardzības iestādēm, lai uzlabotu katastrofu novēršanu, sagatavotību katastrofām un reaģēšanu uz tām. Tā kā katastrofu biežums un sarežģītība palielinās gan ES, gan pasaulē, ĢD ECHO mērķis ir uzlabot ES civilās aizsardzības operāciju koordinēšanu un plānošanu, iespējami izmantojot pieejamās zināšanas un resursus un nodrošinot pilnīgu papildināmību ar

¹² *DIPECHO (Disaster Preparedness ECHO)* ir specializēta programma, kas paredzēta, lai nodrošinātu sagatavotību katastrofām. Tā domāta vismazāk aizsargātajām kopienām, kas dzīvo pasaules reģionos, kuros visbiežāk notiek katastrofas.

¹³ Riska pārvaldības indekss.

ES humāno palīdzību. Vienlaikus kopā ar dalībvalstīm tas izstrādā rīcībpolitiku reālai krīžu novēršanai un sagatavotībai tām, mēģinot rast līdzsvaru starp valstu atbildību un Eiropas solidaritāti.

Starptautiskās humanitārās sistēmas ietvaros ES galvenokārt bija tā, kas mudina citas valstis un reģionus palielināt ieguldījumu humanitārajā sagatavotībā un reaģēšanā. Tas nozīmēja arī darbu ar jaunietekmes valstīm, lai labāk mobilizētu resursus humanitārajām darbībām un reaģēšanai.

ES iniciatīva “Miera bērni”

Humanitārajās krīzēs bērni ir vieni no vismazāk aizsargātajiem, bet bērnu aizsardzība un izglītība ārkārtas situācijās ir viena no humanitāro darbību formām, kurām tiek piešķirts vismazākais finansējums. Izglītībai ir vajadzīga ilgtermiņa pieeja, ko nevar pilnībā nodrošināt humānā palīdzība, tāpēc 2014. gadā Komisijas departamenti (ĢD ECHO un ĢD DEVCO) uzturēja ciešu sadarbību tādā rīcībpolitikas jomā kā izglītība ārkārtas situācijās. Ir izveidota koordinācija ES mērogā, un tiek aktīvi veicināta papildināmība un sinerģija starp ES iniciatīvu “Miera bērni” un citiem ES finansēšanas instrumentiem, jo īpaši instrumentiem attīstībai un krīžu pārvarēšanai (tostarp globālo partnerību izglītībai). 2014. gadā ES iniciatīva “Miera bērni” sniedza palīdzību EUR 6,7 miljonu apmērā 155 000 bērnu.

Saikne ar citiem ES instrumentiem

Izturētspējas programma veicinājusi jaunas pieejas, kas, apvienojot humāno palīdzību un attīstību, panāk labākus rezultātus. Kopīgiem spēkiem analizējot riskus un ievainojamību, kā arī noteicot stratēģiskās prioritātes, par humānās palīdzības un citu ES instrumentu pārvaldību atbildīgās personas konstatējušas, ka daudzos kontekstos ir konkrētas sinerģiskas un savstarpēji atbilstošas jomas, piemēram:

- Etiopijā — ĢD ECHO un ES Delegācija sākusi programmu *RESET*, kas izturētspējas veicināšanai apvieno humāno palīdzību un attīstības pieeju;
- Centrālāfrikas Republikā — jaunizveidotais ES Ieguldījumu fonds (*EUTF*), kas vērsts uz neatliekamās palīdzības, rehabilitācijas un attīstības (*LRRD*) un izturētspējas sasaisti, ko panāk, izmantojot Eiropas Attīstības fonda (EAF), attīstības sadarbības instrumenta (ASI), ĢD ECHO un dalībvalstu ieguldījumus. *EUTF* darbības papildina ar stabilitātes instrumenta izmantošanu saistīto intervenci;
- izturētspējas veicināšanas rīcības programma *PRO-ACT* — finansē ĢD DEVCO no ASI; programma vērsta uz krīžu novēršanu un stratēģiju reaģēšanai pēckrīzes apstākļos; ieguldījumi drošības tīkla programmās sinerģijā ar ĢD ECHO palīdzību attiecīgajās valstīs;

ES pētniecības un izstrādes instrumenti ir veicinājuši zināšanas par katastrofu riska mazināšanu, civilo aizsardzību un krīžu pārvarēšanu, izmantojot dažādus projektus, kuros ir iesaistītas dažādas ieinteresētās personas, kas darbojas pētniecībā, rīcībpolitikas veidošanā un operācijās uz vietas (nozare/MVU¹⁴, pirmie reaģētāji, civilās aizsardzības vienības, lēmumu pieņēmēji u. c.). Konkrēti no ES Septītās pētniecības un izstrādes pamatprogrammas, ieskaitot Vides programmu (pārrauga ĢD RTD) un Drošu sabiedrību programmu (pārrauga ĢD HOME), ir finansētas darbības, kas atbalsta humānās palīdzības un civilās aizsardzības politiku, un tagad tiek īstenotas programmas “Apvārsnis 2020” ietvaros ciešā sadarbībā ar ĢD ECHO.

¹⁴ Mazie un vidējie uzņēmumi.

CIVILĀS AIZSARDZĪBAS OPERĀCIJAS

Viens no galvenajiem ES instrumentiem palīdzības sniegšanai ārkārtas situācijās ir **Savienības Civilās aizsardzības mehānisms (UCPM)**. Komisija (GD ECHO) veicina un sekmē sadarbību starp 34 UCPM valstīm¹⁵ dabas, tehnoloģiju vai cilvēku izraisītu katastrofu labākai novēršanai, sagatavotības un aizsardzības nodrošināšanai gan Eiropā, gan citviet.

UCPM 2014. gadā tika iedarbināts 30 reizes, proti, reaģējot uz lūgumiem palīdzēt, iepriekšējas trauksmes gadījumā un uzraudzības dēļ. Lielākajā daļā gadījumu mehānisma iedarbināšana bija saistīta ar dabas katastrofām, tostarp:

- plūdiem Bosnijā un Hercegovinā, Serbijā un Horvātijā;
- meža ugunsgrēkiem Zviedrijā un Grieķijā;
- bargiem klimatiskajiem apstākļiem Slovēnijā un
- tropiskiem cikloniem, zemestrīcēm un cunami.

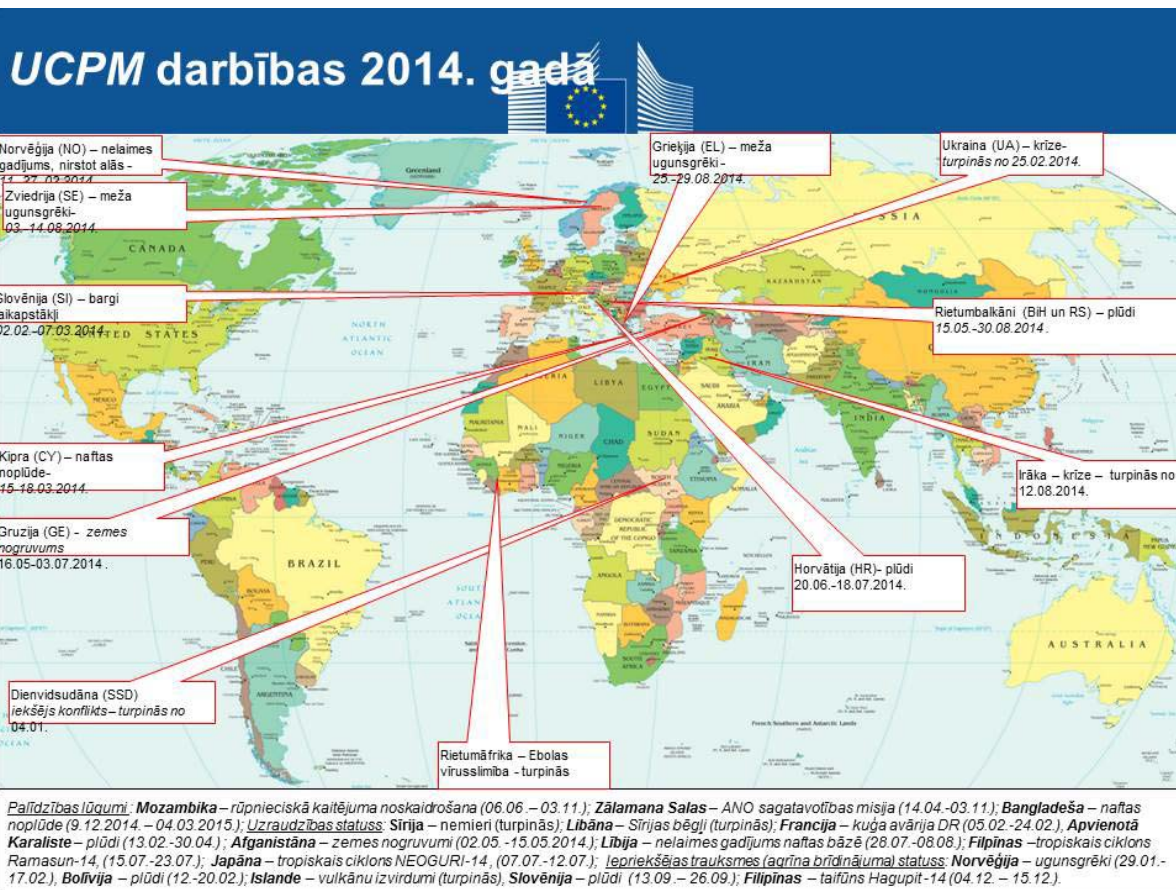
Deviņos gadījumos mehānisma iedarbināšana bija saistīta ar cilvēku izraisītām katastrofām, tostarp civiliem nemieriem vai konfliktu un jūras piesārņojumu vai avārijām (piem., Norvēģijā un Kiprā).

Palīdzību var sniegt natūrā, nodrošinot iekārtas un ar tām saistītas speciālistu vienības, kā arī nosūtīt ekspertus novērtējuma veikšanai un koordinācijas atvieglošanai. Ja palīdzība ir nepieciešama valstī ārpus ES, UCPM izmanto valdības piešķirtos resursus un parasti strādā kopā ar humānās palīdzības darbiniekiem vai deleģē darbu tiem. UCPM darbības centrs ir **Ārkārtas reaģēšanas koordinēšanas centrs (ERCC)**, kas darbojas 24/7 režīmā un ar ko var sazināties ikviens ES valsts vai valsts ārpus ES, ko skārusi apjomīga katastrofa, un lūgt palīdzību.

2014. gadā Eiropadome apstiprināja ERCC koordinētāja pilnvaras. Operācijām uz vietas Komisija nodrošināja ES dalībvalstīm un saistītajiem lietotājiem uzziņas un kartes par kaitējuma apmēru un gradāciju, izmantojot *Copernicus* pakalpojumu (*GMES* sākotnējās darbības — ārkārtas situāciju vadība), kuru var aktivizēt tikai ERCC. Pakalpojums tika aktivizēts 50 reižu (no tām 26 reizes plūdu dēļ, trīs reizes meža ugunsgrēku dēļ un četras reizes saistībā ar bēgļiem un iekšzemē pārvietotu personu krīzi), un tā ietvaros tika nodrošinātas no satelīta iegūtas kartes par dažādiem katastrofu vai krīžu veidiem. ERCC saņēma analītisku un tehnisku atbalstu, ko sniedza Komisijas iekšējais zinātniskais dienests — **Kopīgais pētniecības centrs** (piem., izmantojot *GDACS*¹⁶).

¹⁵ 28 ES dalībvalstis kopā ar Islandi, Norvēģiju, bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Melnkalni un Serbiju. Turcija ir parakstījusi nolīgumu par oficiālu pievienošanos UCPM.

¹⁶ Globālā katastrofu brīdinājuma un koordinēšanas sistēma.

Jaunajā UCPM regulējumā ir vairāk uzsvērtā riska pārvaldība, katastrofu novēršana un sagatavotība tām. Kopā ar UNOCHA/UNEP¹⁷ veiktas sagatavotības/vides jautājumu misijas Mozambikā, Zālamana Salās un Bangladešā. Daudzas UCPM valstis ir piedāvājušas palīdzību Dienvidsudānai, Ukrainai un Irākai, lai atbalstītu valstu valdību un/vai starptautisko organizāciju centienus risināt ar humanitārās situācijas pasliktināšanos saistītās problēmas. Visos šajos gadījumos tika nodrošināts, ka **humānā palīdzība un palīdzība civilajā aizsardzībā savstarpēji papildina viena otru.**

UCPM valstis, ĢD ECHO un sadarbības partneri ir veltījuši daudz pūļu, lai reaģētu uz **Eholas vīrusa uzliesmojumu Rietumāfrikā.** ERCC ieņēma vadošo lomu, jau no sākuma koordinējot ES reaģēšanas darbības. Kopš 2014. gada vasaras sākuma, t. i., pirms Pasaules Veselības organizācija (PVO) paziņoja, ka uzliesmojums ir "starptautiska sabiedrības veselības ārkārtas situācija", ERCC regulāri rīkoja regulāras koordinācijas sanāksmes. Tika izveidota ES Eholas vīrusa jautājumu darba grupa, kurā darbojās visi attiecīgie Komisijas departamenti (gan galvenajā birojā, gan uz vietas), Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD), tostarp ES delegācijas skartajās valstīs, dažādas ANO struktūras un Komisijas humanitārās darbības partneri, tās uzdevums bija nodrošinātu pastāvīgu informācijas apmaiņu starp visām iesaistītajām pusēm. Lai uzlabotu Eiropas reaģēšanas pasākumus, Eiropadome oktobrī iecēla komisāru Stiljanidi par ES Eholas vīrusslimības jautājumu koordinātoru.

ERCC ne tikai koordinēja reaģēšanu, bet arī bija pasākumu vadības centrs, kas saskaņoja pieprasījumus ar palīdzības piedāvājumiem un būtiski atviegloja loģistiku

¹⁷ UNOCHA – ANO Humanitāro jautājumu koordinācijas birojs.
UNEP – ANO Vides programma.

un pārvadājumus. Kad augustā pēc PVO pieprasījuma tika iedarbināts *UCPM*, 14 *UCPM* valstis ar *UCPM* starpniecību sniedza palīdzību natūrā un nodrošināja speciālas zināšanas, deviņas valstis sniedza divpusējo palīdzību. ES koordinēja un līdzfinansēja transportēšanu, piem., divus braucienus turp un atpakaļ Nīderlandes kuģim ar Eiropā saziestu palīdzību 10 000 tonnu apmērā. *ERCC* atbalstīja vairāk nekā 100 kravas avioreisus uz skartajām valstīm. Līdz gada beigām *UCPM* valstis bija iesniegušas transportēšanas līdzfinansējuma pieprasījumus vairāk nekā EUR 8 miljonu vērtībā. *UCPM* bija arī nodarbināti četri eksperti ANO katastrofu novērtēšanas un koordinācijas (*UNDAC*) misiju atbalstam Libērijā, Ganā un Mali. Visbeidzot svarīgi ir arī tas, ka Komisija izveidoja ES medicīniskās evakuācijas sistēmu starptautiskajiem veselības aprūpes darbiniekiem, un to pārvaldīja *ERCC*. Tā tika veiksmīgi izmantota vairākkārt, nodrošinot starptautisko humanitāro darbinieku medicīnisko evakuāciju uz labi aprīkotām slimnīcām Eiropā.

Maijā Serbiju un Bosniju un Hercegovinu skāra gadsimta spēcīgākie plūdi. *ERCC* nekavējoties atsaucās lūgumam palīdzēt, iedarbinot *UCPM*, un 23 dalībvalstis sniedza atbalstu, nodrošinot glābšanas laivas, helikopterus, jaudīgus sūkņus un ūdens attīrīšanas iekārtas, tādējādi šī bija līdz šim lielākā šāda veida civilās aizsardzības operācija Eiropā. ES glābēju vienības tieši izglāba vairāk nekā 1700 cilvēku. Tika nekavējoties veiktas civilās aizsardzības operācijas un piešķirta humānā palīdzība EUR 3 miljonu apmērā vismazāk aizsargātajiem abu valstu iedzīvotājiem. Humānā palīdzība tika sniegta pusmiljonam cilvēku, kurus skāra katastrofa.

ARETE 2014 ir veiksmīgs dienestu koordinācijas un ES sagatavotības katastrofām veicināšanas pasākums, ko Beļģijā īstenoja ĢD ECHO un ĢD HOME. *ARETE 2014* laikā tika simulēta kompleksa situācija, kas bija saistīta ar ķīmiskām vielām un terorismu un ietvēra ķīlnieku sagrābšanu. Tā ir pirmā reize, kad notika izteikti reprezentatīva un uzskatāma civilās aizsardzības un tiesībaizsardzības darbību simulācija vietējā, reģionālā, valsts un ES līmenī.

FINANŠU RESURSI UN CILVĒKRESURSI

ĢD ECHO kopējais budžets bija mazāks nekā 2012. un 2013. gadā saistību apropriāciju izteiksmē, jo pastāvēja maksājumu ierobežojumi 4. izdevumu kategorijā ("Globālā Eiropa") un ES budžetam kopumā. Tas ierobežoja iespējas palielināt humanitārā jomas budžetu 2014. gadā.

Tajā pašā laikā **budžeta izpilde (maksājumu apropriāciju izteiksmē) bija lielāka nekā jebkad iepriekš**. Decembrī ĢD ECHO saņēma papildlīdzekļus EUR 346 miljonu apmērā maksājumu apropriācijās humānajai palīdzībai (EUR 256 miljoni no budžeta grozījumiem, EUR 30 miljoni no *EAR*¹⁸ un EUR 60 miljoni, pārdalīti no citām rīcībpolitikas jomām). Summa tika izmantota neveiktiem priekšfinansējuma maksājumiem nevalstiskajām organizācijām (NVO) un starptautiskām organizācijām, jauniem līgumiem saistībā ar krīzi Sīrijā un Irākā, kā arī galīgajiem maksājumiem par pabeigtām operācijām.

Pirms 2014. gada beigās tika iepludināti līdzekļi, gads iezīmējās ar nepietiekamām maksājumu apropriācijām, kuru nepietiekamības ietekme sāka izpausties 2013. gada otrajā pusē. Atbilstīgi pareizai finanšu pārvaldības praksei un arī darbības nepārtrauktības nodrošināšanai deleģētais kredītrīkotājs pieprasīja papildināt budžetu un piemēroja saglabāšanas pasākumus, lai ierobežotu risku, ka nauda maksājumiem beigsies līdz vasaras atvaļinājumu sākumam. Tas nozīmēja samazināt priekšfinansējuma līmeni un īstenot Komisijas 2014. gada "pasaules mēroga" lēmumu

¹⁸

Rezerve palīdzībai ārkārtas gadījumos.

divos posmos. Šādi mazināšanas pasākumi radīja ievērojamas darbības un administratīvas problēmas ĢD ECHO īstenošanas partneriem.

Tas, ka palielinās ar konfliktiem un dabas katastrofām saistītu krīžu skaits un tās ilgst vairākus gadus, nozīmē, ka elastīgākas operāciju pārvaldības labad konkrētiem mērķiem jāiezīmē iespējami mazs ECHO finansējums. Tas ir arī galvenais iemesls, kāpēc **jāuzlabo operāciju lietderīgums un efektivitāte un jāmeklē inovatīvas finansēšanas iespējas.**

2014. gadā ĢD ECHO turpināja izmantot jaunās finansēšanas iespējas, ko piedāvā 2012. gada Finanšu regula¹⁹. Ievērojot 21. panta 2. punkta b) apakšpunktu²⁰, tika vairāk izmantoti ārējie piešķirtie ieņēmumi:

- jūlijā Austrija iemaksāja EUR 250 000 ES iniciatīvā "Miera bērni";
- novembrī tika noslēgta vienošanās par iemaksu ar AK Starptautiskās attīstības departamentu par GBP 107,5 miljoniem (aptuveni EUR 134 miljoni) pasākumiem Sāhelā triju gadu laikā;
- novembrī trīspusējās sadarbības ietvaros starp ĢD ECHO, Kotdivuāras Republikas valdību un Francijas Attīstības aģentūru Kotdivuārai tika piešķirti aptuveni EUR 2,5 miljoni sagatavotības pasākumiem saistībā ar Ebolas vīrusu un
- decembrī ar Austriju tika panākta vienošanās par ieguldījumu EUR 1 miliona apmērā Burkinafaso sagatavotības pasākumiem saistībā ar Ebolas vīrusu.

ES finansējums tika nodrošināts šādiem reģioniem²¹:

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 25. oktobra Regula (ES, Euratom) Nr. 966/2012 par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L 298, 26.10.2012., 1. lpp.).

²⁰ Dalībvalstis un valstis ārpus ES, tostarp to valsts aģentūras, tiesību subjekti un fiziskas personas, var piešķirt Komisijai līdzekļus noteiktiem ārējās palīdzības projektiem vai Savienības finansētām programmām.

²¹ Tabulā norādītās summas civilajai aizsardzībai nav sadalītas pa valstīm/reģioniem.

ĢD ECHO 2014. GADA BUDŽETA IZPILDE (saistību apropriācijas, noapaļotas summas)

Reģions/valsts	EUR milj.	%
Āfrika	572	45 %
Sudāna un Dienvidsudāna	143	
Centrālāfrika	77	
Lielo ezeru reģions	56	
Āfrikas rags	116	
Dienvidāfrika, Indijas okeāna valstis	7	
Rietumāfrika	174	
Tuvie Austrumi, Vidusjūras baseina valstis un Eiropas kaimiņvalstis	340	27 %
Tuvie Austrumi	315	
Vidusjūras baseina valstis	12	
Eiropas kaimiņvalstis	14	
Āzija, Klusā okeāna valstis	133	10 %
Centrālā Āzija	8	
Dienvidrietumu Āzija	94	
Dienvidaustrumu Āzija un Klusā okeāna valstis	31	
Centrālamerika un Latīņamerika, Karību jūras reģiona valstis	48	4 %
Centrālamerika un Latīņamerika	24	
Karību jūras reģiona valstis	24	
Katastrofas pasaulē	38	3 %
Civilā aizsardzība	48	4 %

Eiropas Savienībā	29	
Ārpus ES	19	
ES palīdzības brīvprātīgie	12	1 %
Papildu operācijas	82	6 %
KOPĀ	1273	100 %

Līdzīgi kā iepriekšējos gados, lielākā ES finansējuma daļa (45 %) tika piešķirta Āfrikai. Ievērojama palīdzība tika sniegta arī Tuvajiem Austrumiem (Sīrijai un tās kaimiņvalstīm).

No humānās palīdzības un civilās aizsardzības budžeta 2014. gadā aptuveni 98 % tika izmantoti darbības izdevumiem un aptuveni 2 % administratīvām un rīcībpolitikas vajadzībām. Aptuveni 64 % no visiem cilvēkresursiem ir iesaistīti operācijās, pārējie nodrošina administratīvo un rīcībpolitikas atbalstu.

ĢD ECHO nodrošināja ātru un reālu ES palīdzības sniegšanu, iesaistot 328 darbiniekus, kuri strādāja galvenajā birojā Briselē, un izmantojot plašo vietējo biroju tīklu. Lai Komisija labāk varētu reaģēt uz katastrofām valstīs ārpus ES, 2014. gada 31. decembrī ĢD ECHO vietējos birosos strādāja 156 starptautiski humanitārās darbības eksperti un 325 vietējie darbinieki²².

Vietējo biroju tīkls dažādās pasaules valstīs ļauj atjaunināt analīzi par esošajām un plānotajām vajadzībām noteiktā valstī vai reģionā, nodrošinot pienācīgu intervences uzraudzību un atvieglot palīdzības devēju darbību koordināciju uz vietas.

ES partnerības pamatnolīgums

Būdamā **humānās palīdzības devēja**, ES neīsteno humānās palīdzības programmas²³. Tā pilda savu uzdevumu, finansējot humanitārās darbības, ko veic partnerorganizācijas, kuras noslēgušas ar ES partnerības pamatnolīgumu.

2014. gadā partnerības pamatnolīgumā tika ieviesti vairāki vienkāršošanas pasākumi efektivitātes veicināšanai un labākai resursu izmantošanai. Tādējādi:

- racionalizēta partneru kandidātu atlases procedūra, ievērojami samazinot partnerības pamatnolīguma parakstīšanai nepieciešamo laiku no 7–10 mēnešiem līdz 2–3 mēnešiem. Tagad procedūra ietver tikšanos ar kandidātu galīgajā atlases posmā, lai nodrošinātu precīzāku, pārredzamāku un efektīvāku novērtējumu;
- "vienotā veidlapa", kuru izmanto partnerorganizācijas, iesniedzot projekta priekšlikumu un sniedzot pārskatu par darbībām, var tikt pielāgota partnerorganizācijas īpatnībām un krīzes raksturam;

²² Sk. Komisijas paziņojumu "ES reaģēšanas spējas stiprināšana katastrofu un krīžu gadījumos trešās valstīs" (COM(2005) 153).

²³ Viena operācijas tiek veikta tieši, proti, ECHO lidojumu programma Kongo Demokrātiskajā Republikā un Kenijā loģistikas atbalsta sniegšanai reģionā ar piekļuves problēmām.

- "vienotā veidlapa" ir strukturēta tā, lai ĢD ECHO varētu labāk iegūt nepieciešamo informāciju pārskatu sniegšanas spējas uzlabošanai (piem., dzimuma un vecuma norādes, nekonsolidēti dati par saņēmējiem u. c.), un nodrošina finansēto pasākumu atbilstību ĢD ECHO prioritātēm un rīcībpolitikai; un
- "vienotajā veidlapā" sniedzamās informācijas apjoms ir samazināts un atbilstoši iespējām vienkāršota kodu sistēma.

Partnerorganizācijas ir visdažādākās profesionālās organizācijas (Eiropas NVO un starptautiskas organizācijas, piem., Sarkanais Krusts, dažādas ANO aģentūras)²⁴ un dalībvalstu specializētās aģentūras. Šāds plašs partneru — darbības īstenotāju — loks ļauj ES aptvert aizvien lielāku skaitu vajadzību dažādās pasaules valstīs, nereti arvien sarežģītākos apstākļos. Komisijas pārvaldītie piešķirumi un ieguldījumi tiek projektiem, kas izraudzīti, pamatojoties uz priekšlikumiem. No 2014. gada darbībām, uz kurām attiecas parakstīti humanitārie nolīgumi:

- 48 % veica NVO (109 partneri);
- 36 % veica ANO aģentūras (15 partneri);
- 14 % veica starptautiskās organizācijas (3 partneri);
- 1 % veica, izmantojot tiešu līgumu par ECHO lidojumu²⁵ (1 partneris); un
- 1 % veica, izmantojot līgumu ar *Noha* universitāti (1 partneris).

HUMĀNĀS PALĪDZĪBAS UN CIVILĀS AIZSARDZĪBAS POLITIKA

ECHO ĢD darbības 2014. gadā noteica krīžu skaita un intensitātes palielināšanās. Darbības ziņā ĢD ECHO ir daudz paveicis to starptautiskās sabiedrības centienu koordinēšanā, kuru mērķis ir reaģēt uz daudzām vienlaicīgām lielām krīzēm.

Rīcībpolitikas līmenī progress tika panākts vairākās **svaīgās iniciatīvās**. Komisija un dalībvalstis izstrādāja kopīgu stratēģisku nostāju un arvien vairāk salāgoja sniegto atbalstu saistībā ar dažādām "labas prakses" iniciatīvām, piem., saistībā ar inovatīviem uzlabojumiem humānās palīdzības sniegšanā atbilstoši novērtētajām vajadzībām. Tas atbilst **Eiropas konsensam par humāno palīdzību**, jo īpaši saistībām ievērot iedibinātos humanitāros principus un labu praksi, uz ko pamatojas ES humānā palīdzība, tostarp cilvēciību, neitralitāti, objektivitāti un neatkarību, starptautiskās humanitārās tiesības, cilvēktiesības un bēgļu tiesības, kā arī "labas humānās palīdzības sniegšanas" principus.

ES iestādes un dalībvalstis 2014. gadā lielu uzmanību pievērsa atbilstībai starp humāno palīdzību un attīstības palīdzību un veica vairākas ar to saistītas iniciatīvas.

Komisija veica humanitārās darbības, lai palielinātu iespējas izdzīvot krīžu un katastrofu skartajiem iedzīvotājiem. Šis mērķis tika sasniegts, sniedzot palīdzību tiem, kuri tika skarti tieši, uzlabojot apstākļus vismazāk aizsargātajās kopienās un **stiprinot spējas un izturētspēju**, kas saistītas ar katastrofām.

Ņemot vērā gan iepriekš teikto, gan palīdzības sniedzējiem pieejamā finansējuma samazināšanos, arvien svarīgāk ir balstīt operatīvās darbības un finansēšanas lēmumus uz drošiem pierādījumiem un nodrošināt **konsekvenci un papildināmību**. Tālab no 2013. gada jūlija līdz 2014. gada jūnijam, kad Komisija vadīja *UNOCHA*

²⁴ Eiropas Kopiena un ANO ir parakstījušas speciālu finanšu un administratīvo pamatnolīgumu (*FAFA*).

²⁵ Komisijas humanitārais gaisa satiksmes dienests.

palīdzības sniedzēju atbalsta grupu, tā īstenoja iniciatīvas humānās palīdzības efektivitātes uzlabošanai; šie centieni kulminējās, gatavojoties **pasaules humānās palīdzības samitā** 2016. gadā. Komisija organizēja padziļinātu diskusiju ar dalībvalstīm un partneriem ĢD ECHO partneru konferencē, kas notika 2014. gada 25. un 26. novembrī Briselē, lai sagatavotu uz nākotni vērstus politikas dokumentus Eiropas apspriedēm 2015. gada februārī Budapeštā.

ĢD ECHO ir globāls palīdzības sniedzējs, un tā centieni ir vērsti uz globālās humanitārās reakcijas veidošanu un veicināšanu, izmantojot jaunas un inovatīvas pieejas tādās jomās kā pārtika, kanalizācija, pajumte, izglītība un saziņa, un inovatīvu risinājumu izstrādi katastrofu uzraudzībai un sagatavotībai katastrofām. 2014. gada 15. janvārī eksperti no NVO, dalībvalstīm, privātā sektora, ANO, akadēmiskajām aprindām un citiem Komisijas departamentiem sanāca uz **apaļā galda tikšanos par inovāciju humānās palīdzības un katastrofu pārvarēšanas jomā**. Tā kalpoja par atspēriena punktu Komisijai pārdomās, kā veidot labāku mijiedarbību starp zinātņi un rīcībpolitiku saistībā ar katastrofu riska pārvaldību, proti, sekmējot izpētes un operāciju rezultātu izmantošanu.

ĢD ECHO uzskata, ka humanitāro principu ievērošanai būtiska ir efektīva **civilmilitārā koordinācija**, un 2014. gadā ĢD ECHO ievērojami pastiprināja koordināciju ar ES militārajiem darbiniekiem. Piem., 2014. gada februārī tika sākta ES *CSDP* misija vispārējās drošības uzlabošanai Bangi pilsētā (*EUFOR CAR*), bet jau no plānošanas procesa sākuma ĢD ECHO sistemātiski sazinājās ar *EEAS* partneriem. Tas atbilda ES vispārējai pieejai konfliktu un krīžu risināšanai un nodrošināja, ka militārie dalībnieki skaidri saprot humanitārās problēmas un ievēro humānās palīdzības darbības veidu.

28. aprīlī ĢD ECHO un ĢD DEVCO kopīgi organizēja pirmo **ES izturētspējas forumu**, kurā piedalījās komisāri Georgijeva un Piebalgs un vairāk nekā 160 dalībnieku no dažādām organizācijām. Forumā tika uzsvērtā spēcīgā starptautiskā apņemšanās panākt izturētspēju, atkārtoti apliecināts ES tematiskas pieejas politikas lietderīgums un sniegti vērtīgi norādījumi izturētspējas optimizēšanai.

Tematiskās politikas dokumentu ietvaros ĢD ECHO 2014. gadā publicēja konsolidētās **Humanitārās pamatnostādnes veselības jomā**. Dokumentā ir norādīti ĢD ECHO finansēto veselības intervenču mērķi un principi, kritēriji intervenču saņemšanai un izbeigšanai, kā arī galvenie noteicošie faktori intervenču veikšanai; īpašas sadaļas ir veltītas koordinācijai un humanitāro darbību veselības jomā popularizēšanai.

Aprīlī ĢD ECHO un ĢD DEVCO iesniedza attiecīgajām Padomes darba grupām kopīgu **jautājumu dokumentu par attīstību un ieilgušu pārvietotību**, tostarp par situācijām, kas skar bēgļus un iekšzemē pārvietotas un atgriezušās personas, piem., pārvietošanu uz nometnēm un pilsētās, kā arī pārvietošanu uzņēmējvalstīs. Dokuments raisīja vairākus jautājumus, tāpēc tika sākts apspriešanas process. Tā mērķis ir apzināt iespējas agrīni iesaistīt attīstības veicinātājus pārvietošanas krīžu risināšanā, lai:

- novērstu ieilgušu pārvietotību vai
- rastu stabilu risinājumu jau pastāvošajām ieilgušajām situācijām.

Turpinās neformāla apspriešana ar ieinteresētajām personām (dalībvalstīm, attīstības veicinātājiem, starptautiskām organizācijām, NVO u. c.).

Izveidota programma **uzlabotām reaģēšanas spējām (ERC)**, lai nodrošinātu efektīvāku dzīvības glābšanu un jo īpaši panāktu šādus mērķus:

- palielinātu ieguldījumu ietekmi;

- veicinātu līdzekļu devēju kopīgu pieeju un
- piedāvātu ilgtermiņa satvaru.

ERC finansē testēšanu uz vietas un nozīmīgu humanitāro instrumentu izplatīšanu, piem., integrētu pārtikas nodrošinājuma pakāpju klasificēšanu, daudzkopu/nozaru sākotnēju strauju novērtēšanu, novērtēšanas spēju projektu koordinētai vajadzību novērtēšanai, ātrās reaģēšanas vienības un papildu spēju, kas kopām un instrumentiem ļauj labāk reaģēt liela mēroga ārkārtas situācijās.

Daudzi no *ERC* finansētajiem projektiem ir tieši vai netieši orientēti uz vietējo spēju veidošanu, tomēr šīs svarīgās programmas ilgtspēja joprojām ir problemātiska, ņemot vērā vājo vietējo pārvaldību un trūcīgos resursus. Atbalsts vispārējai kopu sistēmai ir nozīmīgākais *ERC* finansētais sasniegums. Trešā līmeņa reaģēšana uz taifūnu Haijans, kad pirmo reizi tika izmantoti visi *IASC*²⁶ pārveides programmas instrumenti, bija daudz straujāka, spēcīgāka un plašāka nekā citās lielās katastrofās iepriekš.

Ebolas vīrusa uzliesmojums Rietumāfrikā norādīja uz trūkumiem starptautiskās sabiedrības reaģēšanā uz nopietnu sabiedrības veselības krīzi un liecināja, ka ir nepieciešama efektīvāka Globālā veselības kopa. Ar *ERC* finansējumu pēdējā laikā ĢD ECHO iesaistās kopā nepieciešamo uzlabojumu veikšanā, izmanto pieredzi un zināšanas no *ERC* darba ar citām globālajām kopām.

2014. gadā ES izveidoja brīvprātīgu Eiropas humānās palīdzības korpusu "**ES palīdzības brīvprātīgie**", kura mērķis ir dot iespēju iedzīvotājiem iesaistīties humanitārajās darbībās. Regula par ES palīdzības brīvprātīgajiem tika pieņemta 3. aprīlī, un vēlāk tika pieņemta pirmā gada darba programma 2014. gadam. Saskaņā ar Lisabonas līgumu programmas mērķis ir stiprināt Savienības spēju sniegt uz vajadzībām balstītu humāno palīdzību un apmācīt nākamās humanitārās jomas līderus, vienlaikus dodot Eiropas jauniešiem iespēju izrādīt solidaritāti cilvēkiem, kam ir vajadzīga palīdzība. Korpusa ir atvērts pieredzējušiem humānās palīdzības ekspertiem un arī jauniešiem, kuri plāno savu profesionālo darbību tādā jomā kā palīdzība ārkārtas situācijās. Līdz 2020. gadam iespējas pieteikties par brīvprātīgajiem humanitārajās operācijās visā pasaulē tiks dotas 18 000 cilvēku. Patlaban svarīgi ir sagatavot noteikumus iniciatīvas īstenošanai: standartus (drošums, brīvprātīgo pārvaldība, darba apstākļi utt.) kopā ar nosūtītājorganizāciju un uzņēmējorganizāciju sertifikācijas mehānismu un kopīgu apmācības programmu visiem nākamajiem palīdzības brīvprātīgajiem.

Pēc tam, kad 2013. gada beigās tika pieņemts **UCPM tiesību akts**, 2014. gada pirmajā pusē tika veikts intensīvs darbs tā īstenošanai. Dalībvalstis vienojās par visiem nepieciešamajiem īstenošanas noteikumiem, tostarp noteikumiem par to, kā darbosies jaunais brīvprātīgo rezervju saraksts, kurā ir iekļauti aktīvi reaģēšanai katastrofās. Ir panākta vienošanās par rezervju saraksta pirmo darbības sākotnējo konfigurāciju, kas tiks īstenota 2015. gadā — paredzēti vairāk nekā 50 civilās aizsardzības moduļi un vienības, kā arī citas reaģēšanas spējas, tostarp meklēšanai un glābšanai pilsētās specializētas vienības, nometnes un pajumte, moderni medicīniskās aprūpes posteņi, lauka slimnīcas, medicīnas darbinieku evakuācijas aktīvi un daudz citu spēju.

ĢD ECHO darbs bija vērst uz:

- satvaru novēršanas un sagatavotības konsultatīvām misijām (jauns instruments, ko ES var izmantot, lai palīdzētu valstīm, kam ir nepieciešama palīdzība civilajā aizsardzībā); un

²⁶ *IASAC* — Starpaģentūru pastāvīgā komiteja.

- jauniem novēršanas aspektiem *UCPM* tiesību aktā, tostarp diskusijām ar dalībvalstīm par jaunajām Komisijas pamatnostādņēm par riska pārvaldības spēju novērtēšanu un jaunu Eiropas salīdzinošas izvērtēšanas programmu.

Komisija sāka konsekventāk sazināties ar stratēģiskajiem partneriem pasaulē, tostarp Ķīnu, Japānu un Dienvidaustrumāzijas valstu asociāciju (*ASEAN*). Komisija ciešāk sadarbojas ar Japānu saistībā ar HRP pēc 2015. gada. Turpinās sadarbība un ar rīcībpolitiku saistīta apmaiņa ar *ASEAN* sekretariātu, un tiek stiprināta darbības saziņa ar *ASEAN* Humānās palīdzības un katastrofu pārvarēšanas centru (*AHA* centru).

Skartās valstis var pieprasīt *UCPM* palīdzību, tostarp palīdzību no brīvprātīgo rezervju saraksta, izmantojot vai nu *UNOCHA*, vai arī citu starptautisku organizāciju, piem., *IOM*²⁷.

2014. gadā *UCPM* ietvaros:

- stiprināta sadarbība starp valstīm, kas tajā piedalās;
- pievērsta uzmanība trūkumiem valstu reaģēšanas spējās;
- tika veltīta lielāka uzmanība novēršanai;
- tika izveidots viens kontaktpunkts, kas koordinē pasākumus visā ES; un
- ES pauda solidaritāti ar valstīm, ko skārušas lielas katastrofas.

GD ECHO intensīvi strādāja ar citiem Komisijas departamentiem, sagatavojot ES nostāju, un uzņēmās galveno lomu **HRP pēc 2015. gada** izveidē, gatavojoties Sendai samitam. Komisijas atziņas par HRP pēc 2015. gada ir izklāstītas Komisijas paziņojumā "*Izturētspējas veidošana, īstenojot riska pārvaldību*"²⁸, uz kura pamata Eiropadome 5. jūnijā pieņēma secinājumus.

Padome 24. jūnijā pieņēma lēmumu²⁹ par noteikumiem un procedūrām "**solidaritātes klauzulas**" īstenošanai. Saskaņā ar Līgumu, ja dalībvalsts ir teroristu uzbrukuma vai arī dabas vai cilvēku izraisītas katastrofas upuris, Savienība un tās dalībvalstis sniedz palīdzību, darbojoties kopīgi un ievērojot solidaritāti. Saskaņā ar īstenošanas noteikumiem *UCPM* ir viens no svarīgākajiem instrumentiem, ko izmanto vairākumā gadījumu, kad piemēro klauzulu. Tā kā *ERCC* ir centrālais kontaktpunkts ES, kas ir pieejams dalībvalstīm un ieinteresētajām personām 24/7 režīmā visās krīzēs, kad piemēro klauzulu, tam būs nozīmīga loma. Sadarbībā ar citiem krīzes centriem Savienībā *ERCC* arī palīdzēs sagatavot "integrētus situācijas apzināšanās un analīzes ziņojumus", kas palīdzēs pieņemt politiskus lēmumus Padomē "integrētās krīzes situāciju politiskās reaģēšanas" kontekstā, kura tiek sākta automātiski, kad piemēro solidaritātes klauzulu.

SECINĀJUMS

Pasaulē turpinās bruņoti konflikti un uzbrukumi civiliedzīvotājiem, dabas katastrofas notiek biežāk un ir spēcīgākas, turklāt, turpinoties klimata pārmaiņām, šī tendence turpināsies. Nemitīgi pieaugot to cilvēku skaitam, kuri cieš šādos notikumos, ir nepieciešami efektīvākas humanitārās darbības, lai nodrošinātu, ka pareizā palīdzība pareizajā laikā nonāk pie tiem, kuriem tā ir visvairāk vajadzīga, vienlaikus jāmeklē arī iespējas, kā izdarīt vairāk ar mazākiem resursiem.

²⁷ *IOM* — Starptautiskā Migrācijas organizācija.

²⁸ COM(2014) 216 final.

²⁹ Padomes 2014. gada 24. jūnija Lēmums 2014/415/ES par kārtību, kādā Savienība īsteno solidaritātes klauzulu (OV L 192, 1.7.2014., 53. lpp.).

2014. gadā ES efektīvi atsaucās uz arvien pieaugošo nepieciešamību reaģēt ārkārtas situācijās un sniegt palīdzību dažādām pasaules valstīm. ES humānās palīdzības budžets ir mazāk nekā 1 % no kopējā ES budžeta, kas ir nedaudz vairāk kā EUR 2 uz vienu ES iedzīvotāju gadā, un katru gadu ar to tiek nodrošināta tūlītēja palīdzība un aizsardzība aptuveni 120 miljoniem cilvēku, kas cietuši konfliktos un katastrofās. ES ir atsaukusies uz visām lielākajām ārkārtas situācijām (tostarp Sīrijā, Irākā, Centrālāfrikas Republikā, Dienvidsudānā un Austrumukrainā, kā arī saistībā ar Ebolas vīrusa uzliesmojumu Rietumāfrikā) un lielākais humānās palīdzības sniedzējs pasaulē.

UCPM ļauj ātrāk un efektīvāk reaģēt uz lielām katastrofām ES un citās valstīs, pamatojoties uz to, ka ES palīdzība var tikt sniegta strauji un efektīvi. Svarīgs progress panākts, pieņemot jauno *UCPM* tiesību aktu, kas ievērojami uzlabo reaģēšanas kārtību un dalībvalstu sadarbību katastrofu gadījumos.

Ebolas vīrusa uzliesmojums apliecināja, cik svarīgi ir koordinēt humānās palīdzības un civilās aizsardzības operāciju starp Komisiju, citiem ES dalībniekiem, dalībvalstīm un pārējiem starptautiskajiem palīdzības sniedzējiem. Koordinētāka reaģēšana un labāka novēršana un sagatavotība nodrošina dzīvības glābšanu un palīdzības atbilstību skarto iedzīvotāju vissvarīgākajām vajadzībām.

PAPILDINFORMĀCIJA UN INFORMĀCIJAS AVOTI

Vispārīga informācija par ĢD ECHO pieejama vietnē <http://ec.europa.eu/echo/en>

Faktu lapas par atsevišķu valstu ģeogrāfiju/politiku pieejamas vietnē

http://ec.europa.eu/echo/files/media/publications/annual_report/2014/ECHO_AR2014_Annex1_GEOFiches.pdf#view=fit

http://ec.europa.eu/echo/files/media/publications/annual_report/2014/ECHO_AR2014_Annex2_PolicyFiches.pdf#view=fit

Finanšu informācija par Komisijas humāno palīdzību un civilās aizsardzības pasākumiem 2014. gadā pieejama vietnē http://ec.europa.eu/echo/funding-evaluations/funding-for-humanitarian-aid_en

Informācija par darbību iepriekšējo gados pieejama vietnē http://ec.europa.eu/echo/about/annual_reports_en.htm